

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **I. K.**
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. MV-78990-4/SO-2024 z 27. 8. 2024

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Vymezení věci.

1. Žalovaný rozhodnutím z 19. 4. 2024 zamítl žalobcovu žádost z 15. 9. 2021 o udělení státního občanství z důvodu nesplnění podmínky uvedené v § 14 odst. 6 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, podle nějž lze státní občanství udělit žadateli, který v

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

posledních třech letech předcházejících dni podání žádosti neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících mimo jiné veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění. Konkrétně žalobce přinejmenším od září 2018 do února 2019 neplatil žádné zálohy na veřejné zdravotní pojištění, čímž mu vznikl dluh 17 248 Kč, jež uhradil až 28. 2. 2019. Za tuto dobu mu také vzniklo penále 613 Kč (rok 2018) a 480 Kč (rok 2019). Dále žalobce zaplatil doplatek sociálního zabezpečení za rok 2018 až 4. 10. 2019 a v souvislosti s ním mu vzniklo penále v celkové výši 4 225 Kč, které z menší části neuhradil ani k 9. 9. 2021.

2. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí rozklad, jež ministr vnitra žalobou napadeným rozhodnutím zamítl. V odůvodnění zejména zdůraznil, že žalobce porušoval své povinnosti opakovaně, dlouhodobě, jeho dluh dosáhl značné výše a uhradil jej až po výzvě žalovaného. Ministr proto neshledal ani důvod žalobci splnění této podmínky prominout.

2. Argumenty účastníků řízení.

3. Žalobce v žalobě uznal, že porušil důležitou zákonnou povinnost, ale současně zdůraznil, že správní orgán by měl pečlivě a citlivě posoudit specifika posuzovaného případu a přihlédnout k tomu, zdali nedoplatek naznačuje finanční tíseň cizince či projev lhostejnosti k místnímu právnímu řádu, nebo zda jde o obyčejnou administrativní chybu, které se mohou dopustit i často chybující profesionální účetní, jejichž služby využívají osoby účetnictví neznalé. Žalobce uvedl, že během svého mnohaletého pobytu vykázal nedoplatky v řádu jednotek tisíc korun, již dávno je uhradil a přijal opatření, aby se nic takového v budoucnu neopakovalo. Vyjádřil přesvědčení, že je v České republice natolik pracovně, rodinně, společensky i majetkově integrován, že ji právem považuje za skutečný domov. Trvání na negativním posouzení žádosti by tak bylo ryzím projevem přepjatého formalismu.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na správnosti napadeného rozhodnutí a stručně zopakoval argumentaci v něm obsaženou.

3. Posouzení věci.

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Následně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
6. Ve věci rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, jelikož s tímto postupem nevyslovil žádný z účastníků po poučení soudem nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS z 29. 1. 2009).
7. Státní občanství České republiky lze podle § 14 odst. 6 zákona o státním občanství udělit žadatel, který v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je žadatel přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti (podtrhl soud).

8. Splnění této podmínky lze podle § 15 odst. 4 téhož zákona prominout, *pokud žadatel odstranil způsobený škodlivý následek nebo učinil účinná opatření k jeho odstranění.*
9. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci. Je výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se státní občanství nabývá a pozbývá, a v této souvislosti stát disponuje širokým prostorem pro uvážení (nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 9/94 z 16. 9. 1994 či IV. ÚS 586/99 z 8. 3. 2000, rozsudek NSS 4 As 374/2019 z 27. 5. 2022).
10. Z toho také vyplývá, že na udělení státního občanství není právní nárok, neboť je výsostným právem státu určit, s kým „vstoupí“ do státobčanského svazku. Úkolem správních soudů při soudním přezkumu takového správního rozhodnutí je toliko posoudit, zda správní orgán náležitě a úplně zjistil skutkový stav věci, řádně jej vyhodnotil z hledisek stanovených zákonem a zda tam, kde se rozhodnutí opírá o správní uvážení, nedošlo k vybočení z jeho mezí či k jeho zneužití (srov. rozsudky NSS 5 As 51/2007 z 13. 3. 2008 nebo 7 As 275/2016 ze 7. 6. 2017).
11. Při rozhodování o udělení státního občanství jsou zkoumány podmínky taxativně vymezené zákonem, při jejichž hodnocení je žalovaný povinen respektovat obecné právní principy a zásady, zejména přiměřenost, rovnost, důstojnost a legitimní očekávání (rozsudky NSS 2 As 31/2005 ze 4. 5. 2006, 5 As 51/2007 z 13. 3. 2008 nebo 5 As 39/2009 z 20. 8. 2009. Nesplní-li žadatel třeba jen jedinou z podmínek vymezených zákonem, nelze mu státní občanství udělit (rozsudek NSS 4 As 9/2011 z 29. 9. 2011).
12. Žalobce nepopírá, že porušil povinnosti plynoucí se zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení způsobem popsáným v bodu 1 tohoto rozsudku. Domnívá se však, že tyto prohřešky nejsou natolik závažné (v rozkladu označil dlužné částky za minimální až bagatelní), aby měly vést k zamítnutí žádosti, a to zejména s ohledem na jeho hlubokou integraci do české společnosti a vazby na území České republiky.
13. Správní soudy setrvale judikují, že prvořadou povinností osoby ucházející se o udělení státního občanství je náležitý respekt k právnímu řádu hostitelského státu a plnění stanovených povinností. Veřejné zdravotní pojištění v České republice je založeno na solidárním systému, který je financován průběžně. Včasné a řádné odvádění pojistného ze strany povinných subjektů je tedy jedním ze základních předpokladů nezbytných pro řádné fungování tohoto systému (rozsudky NSS 1 As 310/2017 ze 7. 12. 2017 a 8 As 284/2018 z 13. 11. 2019). Totéž pak lze říci i o systému sociálního a důchodového zabezpečení.
14. Po žadateli o udělení státního občanství je tak požadováno bezpodmínečné plnění veškerých zákonných povinností. Právě s ohledem na princip proporcionality to neznamená, že úplně každé porušení takových povinností povede k neudělení státního občanství, ale aby tomu tak nebylo, muselo by se jednat o porušení zanedbatelné (marginální) nebo jednorázové (rozsudek NSS 6 As 54/2024 z 2. 10. 2024 nebo již odkazovaný rozsudek téhož soudu 7 As 275/2016). To platí tím spíše, že na rozdíl od dřívější úpravy v § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, se plnění těchto povinností posuzuje jen v omezeném období tří let před podáním žádosti.
15. V žalobcově případě o takové zanedbatelné ani jednorázové pochybení nešlo. Předně žalobce porušil dvě své různé povinnosti: platit včas zálohy na veřejné zdravotní pojištění a na

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

sociální zabezpečení. V obou případech se tak navíc stalo opakovaně: u veřejného zdravotního pojištění žalobce nezaplatil zálohy přinejmenším v šesti obdobích po sobě a také u sociálního zabezpečení mu vzniklo postupně několik různých nedoplatků a penále, z nichž některé uhradil až po dvou letech. U dluhu na veřejné zdravotní pojištění přitom nešlo o marginální částku, ale o 17 248 Kč, které představovaly polovinu jeho ročních záloh. Žalobce neplnil své povinnosti opakovaně, dlouhodobě a přinejmenším v jednom případě dlužil poměrně vysokou částku, šlo tedy o závažné porušení povinností ve smyslu § 14 odst. 6 zákona o státním občanství.

16. Toto posouzení se nevymyká praxi správních soudů v obdobných případech. V případech posuzovaných NSS v rozsudcích 9 As 268/2016 z 1. 6. 2017 a 8 As 284/2018 dosáhl nejvyšší nedoplatek žadatelů o státní občanství na pojistném na veřejné zdravotní pojištění 4 320 Kč, v rozsudku 6 As 54/2024 šlo o 13 248 Kč, přičemž také v těchto případech žadatelé neplnili své povinnosti opakovaně a dlouhodobě, a proto jim nebylo občanství uděleno.
17. Žalovaný i ministr vnitra svůj závěr o nesplnění sporné podmínky odůvodnili shodnými úvahami, jaké nyní přdestřel soud, a není jim tedy co vytknout. Žalovaný nezaložil své rozhodnutí na formalistickém výkladu zákona, nýbrž postupoval v souladu s jeho účelem i judikaturou správních soudů. Zároveň ministr právě s ohledem na opakovanost a dlouhodobost neplnění povinností přezkoumatelně vyložil, proč nelze žalobci jeho dluh prominout dle § 15 odst. 4 téhož zákona. V této souvislosti navíc zdůraznil, že žalobce svůj dluh uhradil až po výzvě žalovaného.
18. Žalobce v žalobě naznačil, že příčinou jeho pochybení je administrativní chyba způsobená účetní, jehož služeb využívá, a že již učinil opatření k tomu, aby se nic takového v budoucnu neopakovalo. Tato svá tvrzení však v žalobě (a ostatně ani ve správním řízení) nijak nespecifikoval a především neprokázal. V řízení o žádosti o státní občanství jsou přitom správní orgány limitovány tím, co jim žadatel sdělí a prokáže (rozsudek NSS 4 As 374/2019, bod 41). Opakovanost a dlouhodobost žalobcových pochybení naopak nasvědčuje tomu, že o pouhé administrativní pochybení nešlo.

4. Závěr a náklady řízení.

19. Žalobce v posledních třech letech předcházejících dni podání žádosti o státní občanství porušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, proto žalovaný jeho žádost zamítl. Soud shledal odůvodnění napadeného rozhodnutí jako přezkoumatelné a věcně správné. Jelikož nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 25. února 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.